

O CZYM JEST GRA?

ZASADY GRY

„WHO WILL SAVE THE PLANET” to Zero Waste w praktyce i nauka przez grywalizację. Będziecie wciągnięci w świat, w którym sami wymyślcie proekologiczne rozwiązania, dzielcie się doświadczeniami i dowiadujecie ciekawostek na temat ochrony środowiska i naszej planety. Jednak najpierw sami, w duchu Zero Waste, musicie stworzyć plansze i swoje pionki.

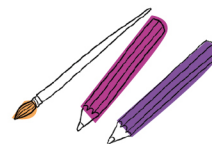
SUGEROWANA LICZBA UCZESTNIKÓW: od 2 do 5

SUGEROWANY WIEK UCZESTNIKÓW: 6+

POTRZEBNE AKCESORIA:

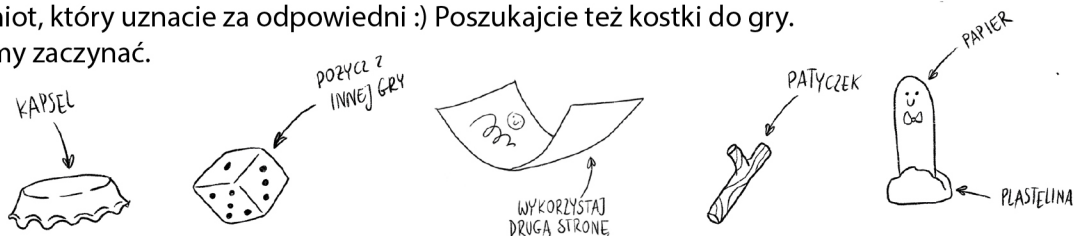
- * wydrukowana plansza (sugerowany format A3),
- * pytania quiz'owe i ciekawostki i zadania
wycięte z **KARTY NUMER 2** i rozłożone odpowiednio na trzech oznaczonych polach na planszy,
- * wydrukowana **KARTA NUMER 3. „ALE PO CO?”**
- * wydrukowana **KARTA NUMER 4 „I WILL SAVE THE PLANET”**
- dla każdego gracza oddzielna lub 1 wspólna dla wszystkich graczy*
- * a także przedmioty do przygotowania pionków i kostka do gry.

W CZASIE
GRY
MOŻECIE
= UROCZYSCIE =
ZADEKLAROWAĆ DZIAŁANIA
KTÓRE POMOGĄ URATOWAĆ
NASZĄ PLANETĘ

JAK GRAĆ:

Zaczynamy od wydrukowania planszy gry. Jest ona czarno biała, pokolorujcie tło i poszczególne pola. Każdy gracz będzie potrzebował też pionka. Dobrze sprawdzają się kapsle, ale też każdy inny przedmiot, który uznacie za odpowiedni :) Poszukajcie też kostki do gry. Teraz możemy zaczynać.

Wszyscy gracze stają na polu START. Pierwszy rusza się gracz, który wyrzuci kostką najniższą cyfrę. Gramy w duchu **ZERO WASTE** – im mniej, tym lepiej :) Jednak zanim zaczniecie przygodę, odczytajcie ciekawostkę z numerem 1 z **KARTY NUMER 2**.

Wygrywa osoba, która pierwsza dotrze do mety. Po drodze czekają Was zagadki i zadania, które pomogą szybciej ukończyć grę i uratować naszą planetę.

ZNACZENIE WYRÓŻNIONYCH PÓL NA PLANSZY:

 – Jeśli dobrze odpowiesz na pytanie, przesuwasz się o jedno pole do przodu. Wylosuj jedno z pytań. Po wykorzystaniu, odłóż na bok.

Odpowiedzi:

1. b 2. c 3. e 4. e 5. a 6. a 7. b 8. c 9. c 10. a

Masz na koncie proekologiczny uczynek. Zastanów się, co dobrego ostatnio zrobiłeś/aś dla naszej planety i podziel się tym z grupą. Porozmawiajcie na temat tego zachowania. Jeśli wspólnie zgodzicie się, że Twoje zachowanie miało pozytywny wpływ na środowisko, możesz przesunąć się do przodu o liczbę pól wskazanych nad polem, na którym stoisz.

Wyrzuć znaleziony śmieć do właściwego kontenera (znajdziesz je na dole planszy) i przejdź na pole, do którego poprowadzi Cię liana.

Te pole nie powoduje żadnego przesunięcia na planszy, ale masz szansę dowiedzieć się czegoś o naszej planecie. Wylosuj ciekawostkę, odczytaj, a następnie odłóż na bok.

Masz do wykonania ważne zadanie, od Ciebie zależy los naszej planety. Wylosuj jedno z 5 zadań do wykonania. Odczytaj je, podaj swoją odpowiedź, a następnie odłóż zadanie z powrotem na pole. Zobaczymy jak rozwiąże je kolejny gracz. Jeśli rozwiążesz zadanie, możesz przesunąć się do przodu o liczbę pól wskazanych nad polem, na którym stoisz.

Ale po co to całe Zero Waste i troska o naszą planetę? Zastanów się czy, a jeśli tak, dlaczego, troska o środowisko jest ważne. Tu nie ma złych odpowiedzi! Każdy pomysł jest super. Podziel się z graczami swoją opinią, motywacją i zapiszcie ją na **KARCIE NUMER 3. „ALE PO CO?”** Jeśli rozwiążesz zadanie, możesz przesunąć się do przodu o liczbę pól wskazanych nad polem, na którym stoisz.

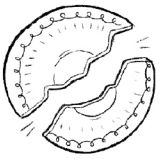
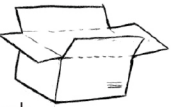
Masz szansę przesunąć się o **3** pola do przodu, jeśli tylko zdecydujesz się wprowadzić w swoje życie ekozmianę. Zastanów się, w jaki sposób możesz pomóc uratować naszą planetę od ekologicznej katastrofy. Pamiętaj, metoda małych kroków jest super skuteczna. Podziel się swoim pomysłem z pozostałymi graczami i wspólnie podczas rozmowy upewnijcie się, że Twój pomysł ma faktycznie pozytywny wpływ na środowisko. Uzupełnij **KARTĘ NUMER 3 „I WILL SAVE THE PLANET”** swoim postanowieniem.

PO ZAKOŃCZENIU GRY ZAWIEŚCIE KARTĘ
„ALE PO CO?” + „I WILL SAVE THE PLANET”
W WIDOCZNYM MIEJSCU.

BĘDZIE WAM PRZYPOMINAĆ,
DLACZEGO WARTO I JAK DBAĆ
O NASZĄ PLANETĘ.

A MOŻE JUŻ POZA GRĄ BĘDZIECIE
DOPISYWALI KOLEJNE POMYSŁY?

1 DO KOSZA W JAKIM KOLORZE WYRZUCAMY TWORZYWA SZTUCZNE, NP. PLASTIKOWĄ BUTELKĘ PO NAPOJU? a. Niebieskiego, czyli papieru b. Żółtego, czyli metali i tworzyw sztucznych c. Zielonego, czyli szkła d. Brązowego, czyli odpadów biodegradowalnych e. Czarnego, czyli odpadów zmieszanych QUIZ	2 DO KOSZA W JAKIM KOLORZE WYRZUCAMY SZKŁO, NP. SŁÓIK PO KETCHUPIE? a. Niebieskiego, czyli papieru b. Żółtego, czyli metali i tworzyw sztucznych c. Zielonego, czyli szkła d. Brązowego, czyli odpadów biodegradowalnych e. Czarnego, czyli odpadów zmieszanych QUIZ
3 DO KOSZA W JAKIM KOLORZE WYRZUCAMY CERAMIKĘ, NP. TALERZ? a. Niebieskiego, czyli papieru b. Żółtego, czyli metali i tworzyw sztucznych c. Zielonego, czyli szkła d. Brązowego, czyli odpadów biodegradowalnych e. Czarnego, czyli odpadów zmieszanych QUIZ	4 DO KOSZA W JAKIM KOLORZE WYRZUCAMY ZABRUDZONY PAPIER, NP. PAPIEROWY RĘCZNIK? a. Niebieskiego, czyli papieru b. Żółtego, czyli metali i tworzyw sztucznych c. Zielonego, czyli szkła d. Brązowego, czyli odpadów biodegradowalnych e. Czarnego, czyli odpadów zmieszanych QUIZ
5 DO KOSZA W JAKIM KOLORZE WYRZUCAMY CZYSTY PAPIER I TEKSTURĘ, NP. KARTON? a. Niebieskiego, czyli papieru b. Żółtego, czyli metali i tworzyw sztucznych c. Zielonego, czyli szkła d. Brązowego, czyli odpadów biodegradowalnych e. Czarnego, czyli odpadów zmieszanych QUIZ	6 CO OZNACZA OKREŚLENIE ZERO WASTE? a. Styl życia, zgodnie z którym człowiek stara się generować jak najmniej odpadów i tym samym minimalizować swój negatywny wpływ na środowisko b. Grupę śmieci oznaczoną cyfrą 0, czyli takie śmieci, które nie mają negatywnego wpływu na środowisko c. Styl życia, zgodnie z którym nie można wygenerować więcej, niż słoik śmieci rocznie QUIZ
7 RECYKLING TO: a. Jazda na rowerze do tyłu b. Działanie zmierzające do odzyskania i ponownego wykorzystania odpadów, przy jak najmniejszym wkładzie energetycznym. c. Metoda ochrony środowiska poprzez rezygnację z jazdy samochodem na rzecz roweru. QUIZ	8 UPCYKLING TO: a. Składowanie śmieci na wysypiskach w jak najwyższych stosach, aby zajmowały jak najmniej powierzchni na ziemi. b. Jazda rowerem pod górkę. c. Takie ponowne przetworzenie odpadów, dzięki któremu powstaje produkt o wyższej wartości, w skrócie – fajniejszy ;) QUIZ
9 ILE PROCENT MORSKICH PTAKÓW MA W SWOICH WNĘTRZNOŚCIACH PLASTIK? a. 50%, czyli połowa b. 90%, czyli niemal wszystkie c. 25%, czyli połowa połowy ;) QUIZ	10 ZASOBY WODY PITNEJ W POLSCE SĄ PORÓWNYWALNE DO: a. Egiptu b. Islandii c. Norwegii QUIZ

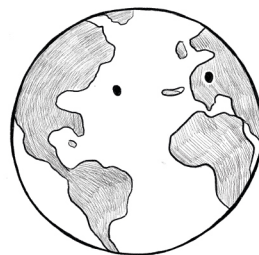
1 CZY WIESZ, ŻE... ZERO WASTE to styl życia, w którym staramy się generować, jak najmniej śmieci i tym samym minimalizować nasz negatywny wpływ na środowisko? 	2 CZY WIESZ, ŻE... ZERO WASTE sprowadza się do stosowania w życiu zasad 5R? Jedną z nich jest Refuse/Reject (odmawiaj), czyli odmawiaj i minimalizuj zużycie produktów, które wyrządzają szkodę środowisku, np. jednorazowe torebki foliowe i inne przedmioty jednorazowego użytku.
3 CZY WIESZ, ŻE... ZERO WASTE sprowadza się do stosowania w życiu zasad 5R? Jedną z nich jest Recycle, czyli segreguj śmieci, pomóż ponownie wykorzystywać surowce. 	4 CZY WIESZ, ŻE... ZERO WASTE sprowadza się do stosowania w życiu zasad 5R? Jedną z nich jest Reduce (ograniczaj), czyli zmniejsz swoją konsumpcję, zastanów się czy naprawdę potrzebujesz kolejnej rzeczy. Sprawdź, może minimalistyczny styl życia to coś dla Ciebie.
5 CZY WIESZ, ŻE... ZERO WASTE sprowadza się do stosowania w życiu zasad 5R? Jedną z nich jest Reuse (wykorzystaj ponownie), czyli stosuj przedmioty wielorazowego użytku, nie wyrzucaj popsutych przedmiotów, staraj się je naprawić lub poszukać nowego przeznaczenia. 	6 CZY WIESZ, ŻE... ZERO WASTE sprowadza się do stosowania w życiu zasad 5R? Jedną z nich jest Rot (kompostuj), czyli staraj się stosować to, co po zużyciu ulegnie rozkładowi i w ten sposób wróci do środowiska w przyjaznej dla niego formie. Na przykład biodegradowalne opakowania.
7 CZY WIESZ, ŻE... Zatłuszczony papier nie nadaje się do recyklingu? Wyrzucić go do śmieci zmieszanych. 	8 CZY WIESZ, ŻE... Foliowa torba rozkłada się nawet 400 lat. Na zakupy zabieraj torbę wielorazowego użytku, do woreczków wielorazowego użytku pakuj też warzywa i produkty sypkie, inne produkty na wagę jak ser czy wędlinę, możesz zapakować również do swojego pojemnika, wystarczy poprosić o to sprzedawcę.
9 CZY WIESZ, ŻE... Łatwym sposobem na zminimalizowanie zużycia plastiku jest używanie mydła w kostce? No, pod warunkiem, że kupujesz takie w papierowym opakowaniu lub na wagę. 	10 CZY WIESZ, ŻE... Do produkcji jednej tony papieru potrzeba około 17 drzew. Dokładnie tyle drzew w ciągu roku produkuje tlen, który wystarczy dla ok 170 osób. Dodatkowo na produkcję papieru zużywamy dużo wody i energii. Oszczędzaj papier.

11 CZY WIESZ, ŻE... Styropianowy pojemnik może rozkładać się nawet 500 lat. Gdy zamawiasz jedzenie na wynos, poproś o spakowanie go w swój pojemnik wielorazowego użytku lub zapytaj o biodegradowalną alternatywę do styropianowego opakowania – nawet jeśli restauracja go nie ma, dasz znać właścicielom, że byłbyś takim zainteresowany. Może któregoś dnia się pojawi :) 	12 CZY WIESZ, ŻE... Prostym sposobem na zminimalizowanie plastikowych śmieci jest rezygnacja z jednorazowego plastiku, np. plastikowej łyżeczki do lodów? Po co łyżeczka, gdy możesz zjadać je własnym jęzorem ;).
13 CZY WIESZ, ŻE... Wyrzucone jedzenie to strata nie tylko pieniędzy, również energii i wody? Dobrze zaplanuj swoje zakupy. Nie marnuj jedzenia, kupuj go tyle, ile jesteś pewny, że zjesz. A na talerz nakładaj dokładnie taką porcję, jaką zjesz. 	14 CZY WIESZ, ŻE... Łatwym sposobem na zminimalizowanie zużycia plastiku jest używanie szamponu w kostce?
15 CZY WIESZ, ŻE... Co roku, w 3. weekend września ma miejsce kampania Clean Up the World, czyli Sprzątanie świata? Możesz dołączyć do tej kampanii w bardzo prosty sposób, wystarczy, że pozbierasz śmieci leżące na ulicy, w parku, lesie i innych miejscach, w których śmieci być nie powinno. Zaproś do pomocy przyjaciół i rodzinę :) 	16 CZY WIESZ, ŻE... W ciągu roku w morzach i oceanach ląduje ponad 8 mln ton śmieci? To tak, jakby wyrzucać do nich co minutę śmieci pochodzące z jednej zapelnionej śmieciarki.
17 CZY WIESZ, ŻE... Produkujemy tak dużo plastiku, który ostatecznie trafia do oceanów, że naukowcy zaczynają nazywać ocean plastikową zupą, a nasze czasy erą plastiku? 	18 CZY WIESZ, ŻE... Produkcja torby foliowej trwa 1 sekundę, używa się jej średnio 25 minut, a rozkłada od 100 do 400 lat?
19 CZY WIESZ, ŻE... Łatwym sposobem na zminimalizowanie zużycia plastiku jest rezygnacja z kupowania napojów w plastikowych butelkach na rzecz tych w szkle? A jeszcze fajniejsze rozwiązanie jest dostępne niemal za darmo, mowa o wodzie z kranu. Sprawdź czy kranówka w Twoim domu nadaje się do picia. 	20 CZY WIESZ, ŻE... Zwierzęta w morzach i oceanach mylą unoszące się śmieci, w tym folię, z pokarmem? Połykają je lub zaplątują w nie, przez co bardzo cierpią.

21 CZY WIESZ, ŻE... 90% morskich ptaków, czyli niemal wszystkie, mają plastik w swoich wnętrznościach? 	22 CZY WIESZ, ŻE... 80% plastikowych odpadów w oceanach to śmieci wyrzucone na lądzie?
23 CZY WIESZ, ŻE... Upcykling to takie ponowne przetworzenie odpadów, dzięki któremu powstaje produkt o wyższej wartości, czyli coś fajniejszego? Przykładem może być chociażby użycie butelki po napoju jako świecznika. 	24 CZY WIESZ, ŻE... Tylko około 3% wszystkich zasobów wód, czyli bardzo mało, na naszej planecie stanowią wody słodkie? Większość krajów na świecie cierpi na deficyt wody, a w Polsce jest jej tyle, co w Egipcie. Nawet w słonecznej Hiszpanii przypada więcej wody na jednego mieszkańca niż w Polsce. Szanuj wodę, tej zdatnej do picia jest na świecie niewiele.
1 Podaj 1 sposób na zmniejszenie zużycia wody w Twoim domu/szkole/biurze. Jeśli to zadanie zostało już wylosowane przez innego gracza, wymyśl rozwiązanie inne niż podane przez poprzednią osobę. 	2 Podaj 1 sposób na nadanie drugiego życia przedmiotowi, który już Ci się znudził. Może to być zabawka, ubranie czy każda inna rzecz, której z jakiegoś powodu już nie potrzebujesz. Jeśli to zadanie zostało już wylosowane przez innego gracza, wymyśl rozwiązanie inne niż podane przez poprzednią osobę.
3 Podaj 1 pomysł na prezent, który nie spowoduje pojawienia się na świecie kolejnych śmieci. Pomyśl o czymś, co ucieszy obdarowywaną osobę, a jednocześnie nigdy nie trafi do kosza ani na wysypisko. Jeśli to zadanie zostało już wylosowane przez innego gracza, wymyśl rozwiązanie inne niż podane przez poprzednią osobę. 	4 Podaj 1 sposób na zmniejszenie zużycia plastiku w Twoim domu/szkole/biurze. Jeśli to zadanie zostało już wylosowane przez innego gracza, wymyśl rozwiązanie inne niż podane przez poprzednią osobę.
5 Podaj 1 sposób na zmniejszenie zużycia energii w Twoim domu/szkole/biurze. Jeśli to zadanie zostało już wylosowane przez innego gracza, wymyśl rozwiązanie inne niż podane przez poprzednią osobę. 	

ALE PO CO?

ALE PO CO W OGÓLE ZERO WASTE I TROSKA O NASZĄ PLANETĘ?

* Żeby móc rzadziej wyrzucać śmieci ☺

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

W TROSCE O NASZĄ PLANETĘ

NASZE ZERO WASTE

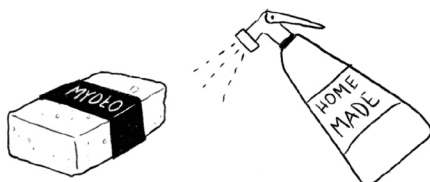
W TROSCE O

UNIKAMY JEDNORAZOWEGO PLASTIKU

☐

- * Napojów w plastikowych butelkach ☐
- * Plastikowych słomek ☐
- * Napojów na wynos w jednorazowym kubku ☐
- * Plastikowych sztućców i naczyń ☐
- * ☐
- * ☐
- * ☐

STARAMY SIĘ KUPOWAĆ PRODUKTY BEZ PLASTIKOWYCH OPAKOWAŃ

☐

- * Używamy mydła w kostce / szkalnym opakowaniu ☐
- * Używamy szamponu w kostce / szkalnym opakowaniu ☐
- * Przygotowujemy domową chemię sprząającą ☐

*
*
*
*
*
*

STARAMY SIĘ KUPOWAĆ DO WŁASNYCH, WIELORAZOWYCH OPAKOWAŃ PRODUKTY NA WAGĘ

☐

- * Warzywa i owoce ☐
- * Bakalie ☐
- * Kasze / ryż / makaron ☐
- * Nabiał ☐
- * Mięso ☐
- * ☐
- * ☐
- * ☐

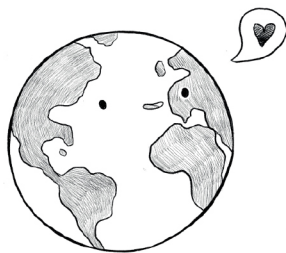
☐
☐
☐
☐
☐

ZBIERAMY ŚMIECI PODCZAS SPACERU

☐

SEGREGUJEMY ŚMIECI NA 5 FRAKCJI

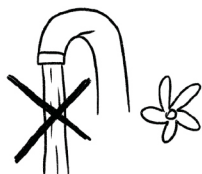
☐

W TROSCE O NASZĄ PLANETĘ

NASZE ZERO WASTE

W TROSCE O

OSZCZĘDZAMY WODĘ

☐

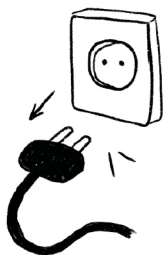
- * Wybieramy szybki prysznic zamiast kąpieli ☐
- * Zakręcamy wodę podczas szczotkowania zębów ☐
- * ☐
- * ☐
- * ☐
- * ☐

STARAMY SIĘ PRZEDŁUŻAĆ ŻYCIE PRZEDMIOTÓW

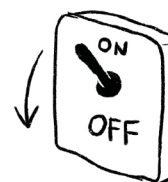
☐

- * Kupujemy ubrania z drugiej ręki ☐
- * Oddajemy rzeczy, których nie potrzebujemy osobom potrzebującym ☐
- * ☐
- * ☐
- * ☐

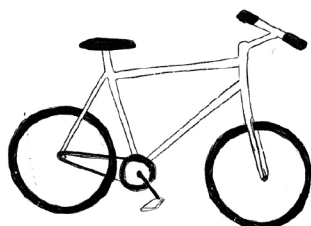
OSZCZĘDZAMY ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

☐

- * Gasimy światło w pustych pomieszczeniach ☐
- * Wyjmujemy ładowarki z gniazdka, gdy ich nie używamy ☐
- * Nie zagotujemy w czajniku elektrycznym 2 razy tej samej wody ☐
- * ☐
- * ☐
- * ☐

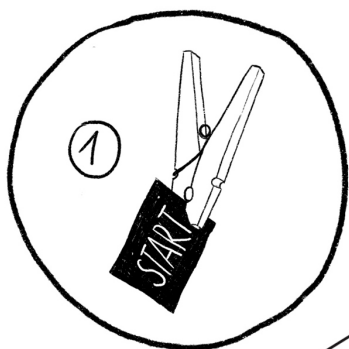

STARAMY SIĘ KUPOWAĆ MNIE RZECZY, A JEŚLI NAPRAWDĘ MUSIMY...

☐

WYBIERAMY PRZEDMIOTY DOBRE JAKOŚCIOWO, ABY SŁUŻYŁY NAM DŁUŻEJ

☐

+3
?

QUIZ

ZERO
WASTE
SZAFKA

ORGANIC
100%

Czy POTRZEBUJE
TYLKO UBRAN?

QUIZ

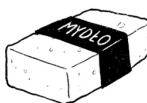
CzyTAM
ETYKIETY

ZERO
WASTE
ŁAZIENKA

+2

+4

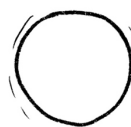

?

+2

!

QUIZ

Czy MOJE CIAŁO
POTRZEBUJE AZ
TYLKO KOSMETYKÓW?

+2

?

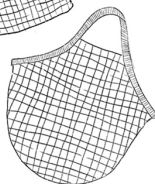
+3

+1

!

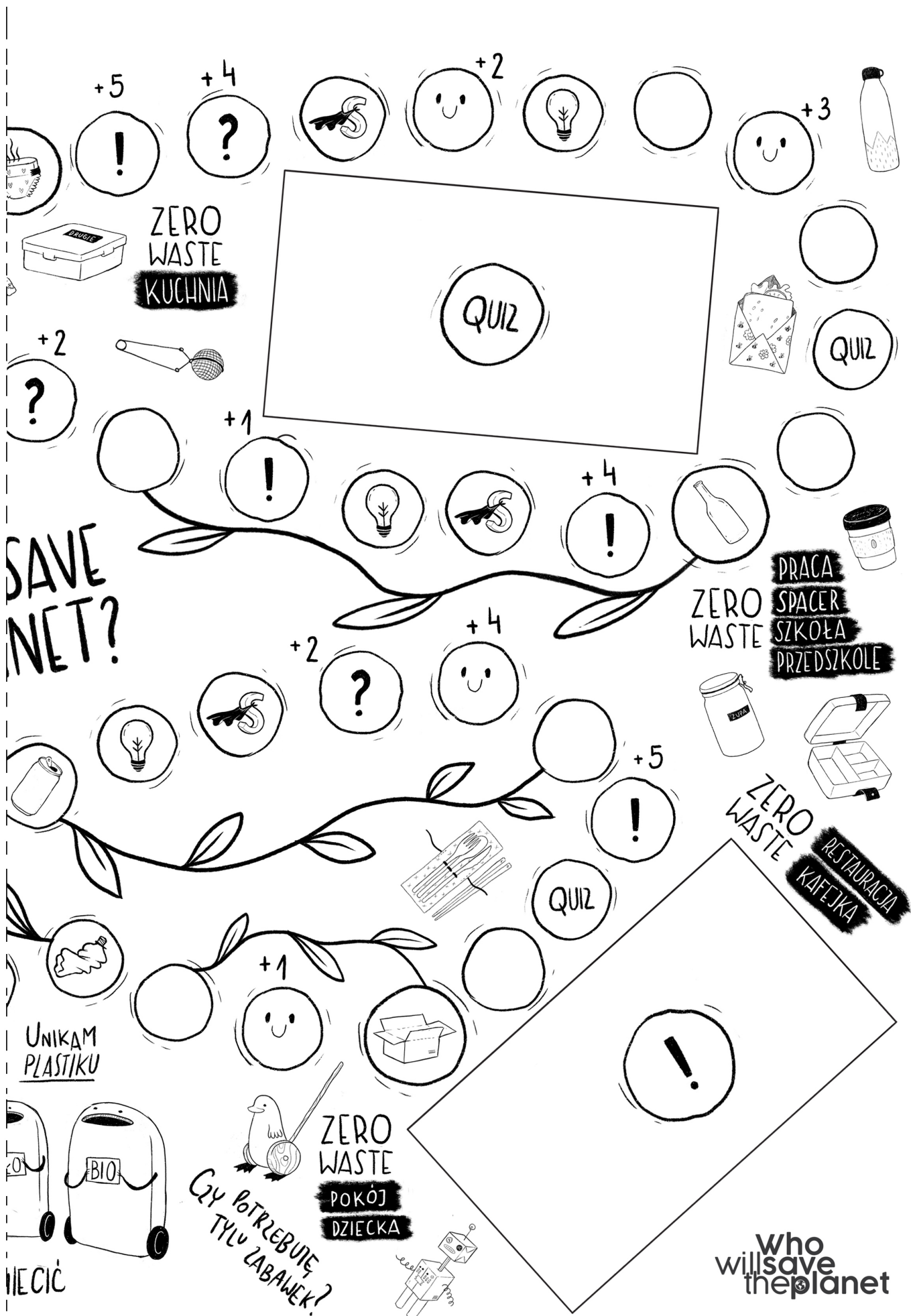
ZERO
WASTE
ZAKUPY

Czy WYKORZYSTUJECIE
RESZTKI JEDZENIA?

POMÓŻ NAM NIE ŚM

Who
will save
the planet